

Beszámoló
a Pécsi Tudományegyetem 2010/2011-es tanévének LLP/Erasmus
adminisztratív személyzeti mobilitás programban való
részvételéről
(május 9-15. Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház /Románia/)

Nem először veszem igénybe a program kínálta lehetőséget. 2009 februárjában Marosvásárhelyen jártam az „Erasmus” segítségével. Az ottani Művészeti Egyetem életébe pillanthattam bele. Akkor a már létező kapcsolat hozta magával a pályázati szándékot, és vendéjátékok szervezését, közös produkció tervezését, vendégművészek egyeztetését kellett megoldanom. Az operatív tevékenység mellett, persze, sikerült próbákat előadásokat nézmem, féléves vizsgákat látogatnom, megismerkednem az egyetem működésének részleteivel. Rengeteg hasznosítható tapasztalatot szereztem. Ekkor határoztam el, hogy, amennyiben a pályázati lehetőségek továbbra is fennállnak, más határon túli művészeti központokat is meglátogatok.

A Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház az utóbbi évtizedben a Kárpát-medence magyar nyelvű színházi kultúrájában kiemelkedőt alkotott, sőt európai hírnévre tett szert. Ráadásul a városban nemcsak a „nagyínház” munkája érdemes figyelemre, hanem hét éve itt dolgozik az M-stúdió és több évtizede a Háromszék Néptáncgyűttes is. Ezek a műhelyek a mozgásszínház és a néptáncalapú táncszínház területén alkottak figyelemre méltót. Ezekkel az intézményekkel eddig sem a Janus Egyetemi Színháznak, sem nekem személyesen nem volt kapcsolatunk. Úgy gondoltam, a sepsiszentgyörgyi út sok ismerettel, hasznos tapasztalattal járna, ezért megpályáztam az idei kiírásban is az ösztöndíjat.

Előzetesen Uray Péterrel, az M-stúdió művészeti vezetőjével vettem fel a kapcsolatot, s kaptam tőle biztatást a befogadást illetően. Május 9-én utaztam ki. 10-én délelőtt már a mozgásszínházi műhely, az M-stúdió művészeivel ismerkedtem meg, és néztem meg darabindító próbájukat (Tarr Sándor A mi utcánk című novella füzére alapján az Isten szeme című produkció, rendező Rác Attila).

Este pedig a Tamási Áron Színházban a nagyhírű Mizantróp című előadást sikerült megnéznem Bocsárdi László rendezésében. Az előadás nagyhatású és inspiratív volt.

Másnap délelőtt személyesen is megismerkedhettem a színház igazgatójával, az európai hírű rendezővel Bocsárdi Lászlóval. Reméltem, hogy az ő vezetésével próbát is nézhetek. Tudtam, hogy a Bánk bánt fogják bemutatni a következő évadban, és a munka már elkezdődött. Sajnos

a próbaidőszakot felfüggesztették, és csak május végén indulnak újra a munkálatok. Sajnáltam.

Czegő Csongor, a színház dramaturgja, irodalmi titkára körbevezetett a színház épületében, megmutatta a létesítmény minden zegét-zugát. Az épület régóta felújításra szorul, kissé méltatlan állapotban van, de épül az új stúdiótér, és ez új lehetőségeket nyit a színház számára. Az irodalmi titkár vázolta nekem a Tamási Áron Színház működési mechanizmusát, költségvetési helyzetét és a színházi műhelyek struktúráját is. Beszéltünk a közönségszervezés, a fenntartói elvárások és a művész célok kérdésköréről is. A beszélgetés lehetővé tette, hogy átlássam az Erdélyi magyar nyelvű színházi helyzetét és problémáit.

Május 12-én a közeli Kézdivásárhelyre utaztam, ahol nemrég alakult meg a városi színház. Itt Kányádi Szilárd, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem rendező szakos hallgatója, (aki korábban a JESZ munkatársa volt, és rendezett nálunk) felújító próbát tartott Nagy Ignác Tisztújítás című darabjából. A próbát megnéztem, majd eszmecsere folytattam a rendezővel. Másnap a Háromszék Néptáncgyűttes táncszínházi produkcióját tekintetem meg (Száz évig). Az előadást követően Deák Gyula Leventével beszéltem a látottakról, és meghívtam az előadást Pécsre a JESZ-be.

A következő napon az M-stúdió produkcióját tekintetem meg (Othello és a hön szeretett Desdemónája). A darabot aztán megbeszéltük a társulattal. Bár ez az előadás nem győzött meg, a következő napok próbalátogatásai, a készülő előadás problematikája erősítette bennem, hogy az M-stúdióval is érdemes hosszabb távú kapcsolatot kiépíteni.

Összegezve: mostani sepsiszentgyörgyi tartózkodásom új kapcsolatokat, színházi élményeket, inspiráló megoldásokat nyújtott. A tapasztalatokat a JESZ munkájának szervezésében és a rendezői tevékenységemben is hasznosítani fogom. A kapcsolatok felvétele konkrét haszonnal is járt, hiszen reményeim szerint a pécsi közönségünk hamarosan láthatja az M-stúdió és a Háromszék Táncgyűttes produkcióit is. Amennyiben lehetséges szeretném folytatni a határon túli magyar színházak feltérképezését az „Erasmus” segítségével. A következő években Beregszászra és Újvidékre szeretnék eljutni.

2011. május 19.

Mikuli János
a JESZ vezetője